

ЛЕЙКОЦИТАРНІ ІНДЕКСИ КРОВІ ЗА ГЕМОБАРТОНЕЛЬОЗУ КОТІВ

Чумак В.О., к.вет.н, доцент,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

chumak.v.o@dsau.dp.ua

Вступ. Гемобартонельоз котів - це захворювання, викликане збудниками, які мали спільну назву *Haemobartonella felis*, але завдяки методу полімеразно-ланцюгової реакції встановлено, що це окремі патогени, що належать до мікоплазм, зокрема *Mycoplasma haemofelis*. Факторами розповсюдження *M. haemofelis* є кровосальні членистоногі переносники (блохи, комарі та кліщі) та існує вертикальна передача від кішки до кошенят. Потрапляючи в кров, збудники прилипають до клітинних мембран еритроцитів. Після інкубаційного періоду за виразної паразитемії уражаються до 90% еритроцитів, що зумовлює анемію та ендogenous інтоксикацію тварин. Застосування препаратів доксицикліну або фторхінолонів ефективні для контролю за захворюванням. Лейкоцитарні індекси дозволяють об'єктивно оцінити перебіг захворювання і доцільність проведення детоксикаційних заходів під час лікування. У роботах дослідників Національний університету біоресурсів і природокористування та Поліського національного університету висвітлено значення цих показників за інфекційних хвороб собак.

Метою дослідження було виявити зміни лейкоцитарних індексів у крові котів за умови ендogenous інтоксикації, яка зумовлена ушкодженням еритроцитів гемотропними мікоплазмами.

Матеріал і методи. У роботі використані зразки крові котів, які надійшли до притулку тварин. Визначення лейкоцитарних індексів проведено шляхом використання відповідних формул за результатами гематологічного дослідження мазків крові, виконаного у Науково-дослідному центрі біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК «Biosafety-Center».

Результати та висновки. У всіх тварин були ознаки гіпоксії, але лейкоцитоз лише у 50%. Розраховано інтегральні індекси інтоксикації (лейкоцитарний індекс інтоксикації, ядерний індекс, індекс реактивної відповіді нейтрофілів, індекс зсуву лейкоцитів, лейкоцитарний індекс) та інтегральні індекси неспецифічної реактивності (індекси відношення нейтрофілів до лімфоцитів, нейтрофілів до моноцитів, лімфоцитів до моноцитів, лімфоцитів до еозинофілів, еозинофілів до лімфоцитів, індекс алергії, індекс імунологічної реактивності, сегментоядерних до паличкоядерних нейтрофілів).

Лейкоцитарний індекс, або індекс стресу, або індекс резистентності у тварин із лейкоцитозом дорівнював 0,31 (у межах 0,21-0,5), а інших 1,09 (у межах 0,61-1,94).

Лейкоцитарний індекс інтоксикації або реактивної відповіді нейтрофілів зростає при запальних або некротичних процесах, тому дозволяє слідкувати за ступенем ендogenous інтоксикації та ефективністю лікування. Порівняно із тваринами, у яких не було лейкоцитозу виявлено значення індексу 1,02 (у межах 0,45-1,33), тоді як за лейкоцитозу зріс до 3,04 (у межах 1,56-4,00).

Лімфоцитарно-гранулоцитарний індекс дозволяє диференціювати інфекційну інтоксикацію від автоінтоксикації. У тварин із лейкоцитозом цей індекс становив 2,8 (у межах 1,93-4,41), а за перебування лейкоцитів у інтервалі референсних значень зріс до 9,19 (у межах 5,00-15,38).

Індекс співвідношення нейтрофілів і лімфоцитів характеризує співвідношення ланок неспецифічного і специфічного захисту. У тварин без лейкоцитозу значення індексу 1,20 (у межах 0,52-1,73), але за лейкоцитозу показник підвищується до 3,87 (у межах 2,03-4,88).

Індекс імунологічної реактивності виявився меншим у тварин із лейкоцитозом. Так, середнє значення було 19,5 проти 43,67, а інтервал 18,5-21 проти 43,67 і 21-68 відповідно.

Таким чином, для більшої інформативності щодо стану котів за гемобартонельозу доцільно виконувати обрахунки лейкоцитарних індексів.